

اورنگ آباد میونسپل کارپوریشن اورنگ آباد

چھر دل اور دوسرے جاثم سے ہونے والی بیماری ختم کرنے کا منصوبہ

ضروری اعلان

تمام شہریاں کو مطلع کیا جاتا ہے کہ ”ڈیگو“ یا چکن گنیا مرض سے بچنے کیلئے مندرجہ ذیل اہم تدبیر پر عمل کریں اور میونسل کار پوریشن اور گک آباد کو تعویذ کریں۔

☆ ڈینگو اور چکن گونیا یہ مرض "ایڈس اسٹھیٹا ے" نامی مچھر کے کانٹے سے ہوتا ہے۔

☆ یہ پچھر صاف پانی میں اپنے اٹلے دیتا ہے۔ ☆ ڈینگو وارس میں پتلا پچھر کے کانٹے سے ہی یہ مرض لاحق ہوتا ہے۔

ڈینگو مرض کے آثار

شدید بخار آنا، سر درد ہونا، بے چینی ہونا، قئے آنا جوڑوں میں درد ہونا، آنکھوں کے حلقوں سے درد ہونا،
خون کا دباؤ کم ہونا، کمزوری محسوس کرنا۔

چکن گنیا مرض کے آثار

بخار، جوڑوں میں درد، بدن پر نشانات آنا، سر درد ہونا وغیرہ۔

احتیاتی تدابیر

- ۱) گھر میں کولر، کنڈیاں، منی پلانٹ کا پانی ہفتے میں ایک بار بدلا جائیے۔
  - ۲) ”ایڈس اسیچھاۓ“، مچھر دن میں ہی کا نشانہ ہے اسلئے دن میں بھی مچھر بیتی، مرجم وغیرہ کا استعمال کریں۔
  - ۳) ہفتے میں ایک بار سوکھا دن منانا چاہیے۔ یعنی تمام پینے کے، پکانے کے پانی کے برتن خالی کر کے دھونا اور سکھانا۔
  - ۴) پانی کے تمام برتن ڈھانپ کر رکھیں۔ (۵) چھوٹے بچوں کو دن میں بھی مچھر دانی میں سلا میں۔
  - ۵) گھر کے اطراف نیم کا پتہ اور ناریل کے چھلکے جلا میں تاکہ مچھر داخل نہ ہو۔
  - ۶) ڈاکٹر کے مشورے کے بغیر کوئی دوانہ لیں۔
  - ۷) ڈینگو بیاودی کی دوا ایسیں میونپل کار پوریشن اور سرکاری دواخانوں میں دستیاب ہیں۔

خانگی دو اخانے چلانے والوں سے اپیل ہے کہ اگر انکے پاس ڈینگوا اور چکن گنیا بیماری کا مریض آئے تو فوراً کنسٹرول روم کے فون نمبر 2333536 اور ضمی 250 پر رابطہ قائم کریں۔

औरंगाबाद महानगरपालिका औरंगाबाद

(आरोग्य विभाग)

किटकजन्य आजार प्रतिबंधात्मक उपाययोजना

औरंगाबाद शहरात ॲग्यू, चिकनगुन्या आजाराचा प्रादुर्भाव होऊ नये म्हणून नागरिकांनी खालील प्रतिबंधात्मक उपाययोजना कराव्यात.

चिकनगुन्या व ॲग्यू आजाराबाबत माहिती:

चिकनगुन्या व ॲग्यू हे विषाणूजन्य (व्हायरल) आजार आहेत, हे आजार विशिष्ट प्रकारचा म्हणजे “एडिस इजिप्टाय” हा डास चावण्याने होतात.

“एडिस इजिप्टाय” या डासाची उत्पत्तीस्थाने:

“एडिस इजिप्टाय” डास साठवलेल्या स्वच्छ पाण्यात अंडी घालतो. याची उत्पत्ती खालीलप्रमाणे असू शकते.

- ❖ घरातील वापरात नसलेले कुलसंमधील पाणी, फूलदाण्या, घरातील मनीप्लॅटच्या बाटल्या, छतावर पडलेले निकामी भांडे, निकामी बाटल्या, नारळाच्या करवंट्या, सांडपाण्याचे खूप दिवस स्वच्छ न केलेले हौंद, पिण्याच्या पाण्याच्या स्वच्छ न केलेल्या गच्छीवरील झाकण नसलेल्या टाक्या.
- ❖ टायर्सची दुकाने, निकामी टायर्स / एकमेकांवर रचून ठेवलेल्या टायर्समध्ये साठलेले पावसाचे पाणी.
- ❖ बांधकाम चालू असलेली ठिकाणे. ❖ रस्त्यावर साढलेले पाणी इत्यादी.

चिकनगुन्या व ॲग्यू : लागण व प्रसार:

निरोगी व्यक्तीस दूषित “एडिस इजिप्टाय” डास चावल्यावर या आजाराची लागण होते. माणसापासून माणसाला हा आजार पसरत नाही.

चिकनगुन्या आजाराची लक्षणे:

ताप, तीव्र सांधेदुखी, दवचित अंगावर पुरळ, डोकेदुखी इत्यादी.

ॲग्यूची लक्षणे:

ताप, तीव्र डोकेदुखी, अगदुखी, शळमळ, उलट्या, अंगावर पुरळ व तीव्र प्रकारात रक्तस्राव व वेशदधावस्था (डिएसएस)

ॲग्यू व चिकनगुन्या यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना:

“एडिस इजिप्टाय” डासांची उत्पत्तीस्थाने नष्ट करणे.

- ❖ घरातील कुलसंमधील पाणी, फूलदाण्यातील पाणी, मनीप्लॅटमधील पाणी, आठवड्यात कमीत कमी एकदा बदलावे.
- ❖ दर शनिवारी कोरडा दिवस पाळावा, घरातील सांडपाण्याचे भांडे आठवड्यात एकदा स्वच्छ घासूनच कोरडे करून त्यात ताजे पाणी भरावे व भांडे घासतांना भांड्याचा तळ घासला जाईल याची काळजी घ्याची तेच पाणी परत वापरावयाचे असत्यास दोन पदरी कपड्याने गाळून ते वापरावे. हौंद, गच्छीवरील टाक्या यांना नेहमी झाकण असावे जेणेकरून त्यात डास अंडी घालणार नाही.
- ❖ सांडपाण्यामध्ये महापालिकेकडे उपलब्ध असलेले “ॲबेट” हे डास अलीनाशक औषध टाकून घ्यावे.
- ❖ सांडपाण्याचे हौंदातील पाणी बदलणे शक्य नसत्यास त्यात गप्पी मासे सोडावेत. गप्पी मासे भनपाच्या डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन केंद्र, आमखास, येथे उपलब्ध आहेत.
- ❖ घर व परिसर नेहमी स्वच्छ ठेवावा.
- ❖ नागरिकांनी आपल्या घरात किंवा परिसरात किंवा शहरात कोठेही डासाची उत्पत्ती स्थाने दिसत्यास त्याची माहिती त्वरीत भनपास घ्यावी.

दैयकितक पातळीवर घ्यावयाची खबरदारी:-

1. “एडिस इजिप्टाय” डास दिवसा चावत असत्यामुळे रात्री व दिवसासुध्या डास प्रतिबंधात्मक उपाययोजना म्हणून मलम, उदबत्या, वड्या यांचा वापर करावा.
2. दिवसा व रात्री झोपतांना पूर्ण बाह्यांचे व पूर्ण पाय झाकतील असे कपडे घालावेत.
3. रात्री झोपतांना मच्छरदाणीचा वापर करावा.
4. चिकनगुन्या किंवा ॲग्यूचा संशयित रुण आढळत्यास त्वरीत महानगरपालिकेच्या नजिकच्या आरोग्य केंद्रावर / रुग्णालयात संपर्क साधावा. येथे या आजारावर औषध उपलब्ध आहे. गप्पी मासे हवे असत्यास आपण आपल्या नजीकच्या आरोग्य केंद्रातही संपर्क साधू शकता.
5. घरातील सांडपाण्यात ॲबेट/टेमीफॉस द्यावा देऊ नाही. घरात/परिसरात पाणी साचू देऊ नये.
6. महानगरपालिकेतर्फे धूर फवारणी, औषध फवारणी, ॲबेट वाटप करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना सहकार्य करावे.
7. खाजगी दैयकीची व्यावसायिकांनी ॲग्यू किंवा चिकनगुन्याचा संशयित रुण आढळत्यास 24 तासांच्या आत मनपा आरोग्य विभागास कळविणे बंधनकारक आहे

किटकजन्य आजार प्रतिबंधात्मक उपाययोजना

औरंगाबाद शहरात डॅग्यू, चिकनगुन्या आजाराचा प्रादुर्भाव होऊ नये म्हणून नागरिकांनी खालील प्रतिबंधात्मक उपाययोजना कराव्यात.

चिकनगुन्या व डॅग्यू आजाराबाबत माहिती:

चिकनगुन्या व डॅग्यू हे विषाणूजन्य (व्हायरल) आजार आहेत, हे आजार विशिष्ट प्रकारचा म्हणजे "एडिस इजिप्टाय" हा डास चावण्याने होतात.

"एडिस इजिप्टाय" या डासाची उत्पत्तीस्थाने:

"एडिस इजिप्टाय" डास साठवलेल्या स्वच्छ पाण्यात अंडी घालतो. याची उत्पत्ती खालीलप्रमाणे असू शकते.

- ❖ घरातील वापरात नसलेले कुलर्समधील पाणी, फूलदाण्या, घरातील मनीलैंटच्या बाटल्या, छतावर पडलेले निकामी भांडे, निकामी बाटल्या, नारळाच्या करवंट्या, सांडपाण्याचे खूप दिवस स्वच्छ न केलेले हौद, पिण्याच्या पाण्याच्या स्वच्छ न केलेल्या गच्चीवरील झाकण नसलेल्या टाक्या.
- ❖ टायरसंची दुकाने, निकामी टायर्स/एकमेकावर रचून ठेवलेल्या टायरसंच्ये साठलेले पावसाचे पाणी.
- ❖ बांधकाम चालू असलेली ठिकाणे. ❖ रस्त्यावर सांचलेले पाणी इत्यादी.

चिकनगुन्या व डॅग्यू : लागण व प्रसार:

निसेची अक्तीस दूसित "एडिस इजिप्टाय" डास चावल्यावर या आजाराची लागण होते. माणसापासून भाणसाला हा आजार पसरत नाही.

चिकनगुन्या आजाराची लक्षणे:

ताप, तीव्र सांधेदुखी, वचित अंगावर पुरळ, डोकेदुखी इत्यादी.

डॅग्यूची लक्षणे:

ताप, तीव्र डोकेदुखी, अंगदुखी, भल्मळ, उलट्या, अंगावर पुरळ व तीव्र प्रकारात रक्तस्राव व बेशुद्धावरणा (डिस्ट्रॅक्स)

डॅग्यू व चिकनगुन्या यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना:

"एडिस इजिप्टाय" डासांची उत्पत्तीस्थाने नह करणे.

- ❖ घरातील कुलर्स मधील पाणी, फूलदाण्यातील पाणी, मनीलैंटमधील पाणी, आठवड्यात कमीत कमी एकदा बदलावे.
- ❖ दर शनिवारी कोरडा दिवस पाळावा, घरातील सांडपाण्याचे भांडे आठवड्यात एकदा स्वच्छ घासूनच कोरडे करून त्यात ताजे पाणी भरावे व भांडे घासताना भांड्याचा तळ घासला जाईल याची काळजी घ्यायी तेच पाणी परत वापराव्याचे असल्यास दोन पदरी कपड्याने गाळून ते वापरावे. हौद, गच्चीवरील टाक्या यांना नेहमी झाकण असावे जेणेकरून त्यात डास अंडी घालणार नाही.
- ❖ सांडपाण्यांच्ये महापालिकेकडे उपलब्ध असलेले "ऑबेट" हे डास अळीनाशक औषध टाकून घ्यावे.
- ❖ सांडपाण्याचे हौदातील पाणी बदलणे शक्य नसल्यास त्यात गप्पी मासे सोडावेत. गप्पी मासे मनपाच्या डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन केंद्र, आमखास, येथे उपलब्ध आहेत.
- ❖ घर व परिसर नेहमी स्वच्छ ठेवावा.
- ❖ नागरिकांनी आपल्या घरात किंवा परिसरांत किंवा शहरात कोठेही डासाची उत्पत्ती स्थाने दिसल्यास त्याची माहिती त्वरीत मनपास द्यावी.

वैयक्तिक पातळीवर घ्यावयाची खबरदारी:-

1. "एडिस इजिप्टाय" डास दिवसा चावत असल्यामुळे रात्री व दिवसासुध्या डास प्रतिबंधात्मक उपाययोजना म्हणून मलम , उदबत्या, वड्या यांचा वापर करावा.
2. दिवसा व रात्री झोपतांना पूर्ण बाह्यांचे व पूर्ण पाय झाकतील असे कपडे घालावेत.
3. रात्री झोपतांना मच्छरदाणीचा वापर करावा.
4. चिकनगुन्या किंवा डॅग्यूचा संशयित रुण आढळल्यास त्वरीत महानगरपालिकेच्या नजिकच्या आरोग्य केंद्रावर / रुग्णालयात संपर्क साधावा. येथे या आजारावर औषध उपलब्ध आहे. गप्पी मासे हवे असल्यास आपण आपल्या नजीकच्या आरोग्य केंद्रातही संपर्क साधू शकता.
5. घरातील सांडपाण्यात ऑबेट/टेमीफॉस हे डास अळी प्रतिबंधात्मक औषध टाकून घ्यावे. घरात/परिसरात पाणी साढू देऊ नये.
6. महानगरपालिकेतर्फे धूर फवारणी, औषध फवारणी, ऑबेट वाटप करणाऱ्यांना सहकार्य करावे.
7. खाजगी वैद्यकीय व्यावसायिकांनी डॅग्यू किंवा चिकनगुन्याचा संशयित रुण आढळल्यास 24 तासांच्या आत मनपा आरोग्य विभागास कळविणे बंधनकारक आहे
8. 24 तास साथ रोग नियंत्रण कक्ष, फोन क्र.:2333536 ते 40 विस्तारित क्रमांक 250 (जन्म मृत्यु खिडकी)
9. e-mail:contact@aurangabadmahapalika.org. / fwsipamcabd@yahoo.co.in

اورنگ آباد میونسپل کارپوریشن اورنگ آباد

(شعبیہ صحت)

چھروں اور دوسرے جراثم سے ہونے والی بیماری ختم کرنے کا منصوبہ

ضروری اعلان

تمام شہریاں کو مطلع کیا جاتا ہے کہ ”ڈینگو“ یا چکن گنیا مرض سے بچنے کیلئے مندرجہ ذیل اہم تدابیر پر عمل کریں اور میونسپل کارپوریشن اورنگ آباد کو تعاوں کریں۔

☆ ڈینگو اور چکن گنیا یہ مرض ”ایڈس ایچبی“ نامی چھر کے کائنٹے سے ہوتا ہے۔

☆ یہ چھر صاف پانی میں اپنے انڈے دیتا ہے۔ ☆ ڈینگو ایڈس میں بمتلا چھر کے کائنٹے سے ہی یہ مرض لاحق ہوتا ہے۔

ڈینگو مرض کے آثار

شدید بخار آنا، سر درد ہونا، بے چینی ہونا، قئے آنا جوڑوں میں درد ہونا، آنکھوں کے علقوں سے درد ہونا، خون کا دباؤ کم ہونا، کمزوری محسوس کرنا۔

چکن گنیا مرض کے آثار

بخار، جوڑوں میں درد، بدن پر نشانات آنا، سر درد ہونا وغیرہ۔

احتیاتی تدابیر

۱) گھر میں کولر، کنڈیاں، منی پلانٹ کا پانی ہفتے میں ایک بار بدلنا چاہیے۔

۲) ”ایڈس ایچبی“، چھر دن میں ہی کافی ہے اسلئے دن میں بھی چھر بستی، مرجم وغیرہ کا استعمال کریں۔

۳) ہفتے میں ایک بار سوکھاون مانا جا ہے۔ یعنی تمام پینے کے، پکانے کے پانی کے برتن خالی کر کے دھونا اور سکھانا۔ پھر چھان کر پانی بھرنا۔

۴) پانی کے تمام برتن ڈھانپ کر رکھیں۔ (۵) چھوٹے بچوں کو دن میں بھی چھر دانی میں سلا میں۔

۶) گھر کے اطراف نیم کا پتہ اور ناریل کے چھکلے جلا میں تاکہ چھر داخل نہ ہو۔

۷) ڈاکٹر کے مشورے کے بغیر کوئی دوانہ لیں۔

۸) ڈینگو بیماری کی دوائیں میونسپل کارپوریشن اور سرکاری دواخانوں میں دستیاب ہیں۔

خانگی دواخانے چلانے والوں سے اپیل ہے کہ اگر انکے پاس ڈینگو اور چکن گنیا بیماری کا مریض آئے تو فوراً کنٹرول روم کے فون نمبر 2333536 اور منی 250 پر رابطہ قائم کریں۔